

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudkyň Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: P. Č., v řízení o návrhu na vydání 2 předběžných opatření, o žádosti žalobce o ustanovení zástupce a o návrhu na osvobození od soudních poplatků, o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 9. 2013, č. j. 10 Na 19/2013 - 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Českých Budějovicích obdržel dne 1. 3. 2013 podání žalobce týkající se nespokojenosti s postupem předsedy Okresního soudu v Jindřichově Hradci spočívajícím v nesprávném způsobu doručování soudních písemností. Dále požadoval vydat dvě předběžná opatření: prvním by měl soud přikázat České poště 1 v Českých Budějovicích, aby se do doby rozhodnutí soudu o žalobě zdržela vrácení jakýchkoliv soudních písemností adresovaných žalobci; druhým předběžným opatřením měl soud přikázat předsedovi Okresního soudu v Jindřichově Hradci a Ministerstvu spravedlnosti České republiky, aby do doby rozhodnutí soudu o žalobě zastavili tisk, distribuci a používání obálky ze zeleným pruhem typu III, příp. aby na obálkách určených žalobci nebyl viditelný pokyn „neukládat“.

[2] Součástí podání byla i žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro toto řízení. K žádosti předložil prohlášení, v němž uvedl, že nemá žádné

výdělečné zdanitelné příjmy, výši nezdanitelných příjmů uvedl jako „přes 3.000 Kč měsíčně“, uvedl, že má peněžní závazky ve výši „tisíce“, jeho „způsobilost zcizovat“ je „nenarušena“, „úvěrová bonita“ je „minus tři“, jako majetek uvedl „elektronický psací stroj, digitální televizor, paměťový záznamník“, jako výdaje uvedl „strava, tisk, jízdné, papír, DPH“, jako způsob bydlení uvedl „nenájemní, nevlastnické, samostatná domácnost“.

[3] Krajský soud žalobce dne 9. 9. 2013 vyzval k vyplnění a doložení formuláře „*Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech*“, a to ve lhůtě 1 týdne od jeho doručení. Žalobce na to krajskému soudu doručil dne 20. 9. 2013 sdělení, že bez pomoci advokáta nebude činit žádné procesní úkony. Prohlášení o majetkových poměrech tak ve stanovené lhůtě soudu nebylo doručeno. Krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením osvobození od soudního poplatku žalobci nepřiznal. Žalobce podle názoru krajského soudu zneužívá toho, že je od poplatků osvobozován a jeho úspěšné žádosti o osvobození od soudních poplatků, jak v řízení o žalobách, tak v řízení o kasačních stížnostech, jej povzbuzují k další procesní aktivitě.

[4] Proti uvedenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž namítal, že procesní řád, kterým je soud vázán, jasně vyjadřuje, že odepřít osvobození od poplatku přes nedostatek prostředků soud může tehdy, je-li žaloba zjevně neúspěšná. Krajský soud však osvobození nepřiznal z důvodu, že „*nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastnickovy životní sféry*“. Dále namítal, že krajský soud mu zaslal formulář vzor 060 o. s. ř. bez jakéhokoliv odůvodnění, přestože svou majetkovou situaci doložil listinami pravidelně ukládanými u správy soudu (sp. zn. Spr 272/09, Spr 2210/11).

[5] Další kasační argumentace stěžovatele se již nevztahuje k projednávané věci či ji nelze podřadit pod zákonné důvody pro podání kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. a soud se jí proto při projednávání předmětné kasační stížnosti nezabýval.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[7] Předmětem soudního přezkumu je usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud tedy netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení žalobce advokátem v řízení, protože by takový požadavek vedl pouze k řetězení téhož problému (více viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2012, č. j. 4 Ads 66/2012 - 22).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že krajský soud nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků z důvodu kverulantské povahy sporu. K tomu uvedl, že se jedná o jeden z mnoha sporů stěžovatele, které nemají vztah k podstatným okolnostem jeho životní sféry. Ze samotného postupu stěžovatele v těchto sporech navíc plyne, že se dané věci netýkají jeho majetku, životních podmínek či obdobných záležitostí majících na jeho osobu přímý dopad. Jedná se o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Stěžovatel se svou aktivitou patrně ani nesnaží o vyřešení těchto sporů, spíše naopak.

[10] Nejvyšší správní soud se s názorem krajského soudu zcela ztotožnil. Krajský soud se zabýval jak otázkou povahy předmětného sporu, tak vztahem k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry, počtem sporů, jejich charakterem i samotným postupem stěžovatele v těchto sporech. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, publ. pod č. 2601/2012 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že „[o]svobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně.“ Takovou povahu však předmětný spor v souladu s výše uvedeným názorem nemá a námitka tedy není důvodná.

[11] Dále nelze souhlasit s námitkou stěžovatele, že soudy mohou odepřít osvobození od soudních poplatků pouze pro zjevnou neúspěšnost žaloby. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu v případě posuzování naplnění podmínek stanovených v § 36 odst. 3 s. ř. s. je plně namístě, aby soud zhodnotil také povahu sporu a způsob vedení řízení ze strany stěžovatele (viz výše uvedený rozsudek ze dne 26. 10. 2011 a rozsudek ze dne 12. 7. 2012, č. j. 5 Ans 10/2012 - 26).

[12] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil podmínku pro osvobození od soudních poplatků z důvodu povahy vedených sporů, nezabýval se soud již námitkou chybějícího odůvodnění výzvy k vyplnění formuláře 060 o. s. ř. pro zjištění jeho majetkových a osobních poměrů.

[13] Stěžovatel tedy se svými námitkami neuspěl. Z tohoto důvodu soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu